Tynnu sylw at sgamiau ar-lein

Mae sgamiau ar-lein yn cynnwys twyllo a chamfanteisio ar unigolion gyda'r pwrpas o ennill rhywbeth o werth, fel gwybodaeth bersonol sensitif neu arian. Maen nhw'n gallu digwydd ar wefannau, mewn gemau, ar y cyfryngau cymdeithasol ac mewn negeseuon uniongyrchol (DMs).

Risgiau posibl

Dwyn cyfrif
Efallai y bydd sgamwyr yn gofyn i ddefnyddwyr roi eu data personol ar wefannau ffug neu'n siarad â defnyddiwr gyda'r bwriad o ddwyn ei wybodaeth bersonol. Os bydd sgamiwr yn llwyddiannus, gall yr wybodaeth bersonol y mae wedi'i dwyn ganiatáu i'r sgamiwr gael mynediad i gyfrif cyfryngau cymdeithasol neu gêm ar-lein person ifanc.

Cynnig sy'n rhy dda i fod yn wir
Gall sgamwyr awgrymu bargeinion neu gyfnewid rhywbeth (er enghraifft, cynnig eitem werthfawr mewn gêm am chwarter y pris) neu hyd yn oed gynnig swyddi â chyflog uchel - pethau sy'n ymddangos yn rhy dda i'w gwrthod. Mae'r senarios hyn yn sgamiau sydd wedi'u cynllunio i gymryd arian neu fanylion personol defnyddiwr.

Cynigion neu wobrau ffug
Mae sgamwyr yn aml yn hyrwyddo cynigion neu wobrau ffug ar y cyfryngau cymdeithasol neu mewn gemau ar-lein sy'n addo symiau mawr o arian go iawn, arian cyfred yn y gêm, neu gynlluniau aelodaeth premiwm am ddim neu am dâl bychan. Yn aml, caiff defnyddwyr gyfarwyddyd i gwblhau tasg fach i dderbyn eu gwobr, fel 'dilysu' eu cyfrif, neu lenwi arolwg.

Perthynas ffug
Efallai y bydd sgamwyr yn ceisio cymryd rhan mewn math o flacmel o'r enw blacmel rhywiol (neu 'sextortion') lle maen nhw'n bygwth rhannu delweddau rhywiol o rywun yn gyhoeddus. Mae'r sgamwyr hyn yn caffael delweddau rhywiol trwy ddynwared rhywun ar y cyfryngau cymdeithasol neu mewn gêm ar-lein, a ffugio diddordeb rhamantus yn y dioddefwr. Unwaith y bydd y sgamiwr yn derbyn y delweddau, bydd yn aml yn bygwth eu rhannu oni bai bod y dioddefwr yn anfon arian ato.

Cyngor ymarferol

Cloi cyfrifon

Lle bo modd, cofiwch alluogi dilysu aml-ffactor neu ddilysu 2-ffactor bob amser. Mae hyn yn golygu y bydd angen i sgamwyr sy'n llwyddo i ennill manylion mewngofnodi eich plentyn ddarparu manylion ychwanegol neu hyd yn oed ddyfeisiau i gael mynediad i'r cyfrif.

Gwrandewch ar eich greddf, nid y fargen

Siaradwch â phlant i sicrhau eu bod yn gwybod y gallan nhw siarad â chi os ydyn nhw'n gweld cynnig sy'n ymddangos yn rhy dda i fod yn wir. Dylech eu hannog i wirio adolygiadau neu rybuddion, edrych ar broffil y person sy'n cynnig bargen ar y cyfryngau cymdeithasol, a siarad ag oedolyn maen nhw'n ymddiried ynddo. Yn olaf, gwnewch yn siŵr eu bod yn deall os yw rhywbeth yn teimlo'n anghywir, mwy na thebyg ei fod yn anghywir.

Peidiwch â chael eich dallu gan roddion ffug

Os yw cynnig neu rodd yn gofyn am wybodaeth bersonol, manylion mewngofnodi cyfrif neu hyd yn oed eitemau mewn gêm, dylai'ch plentyn osgoi ymateb. Ni fydd rhoddion o ffynonellau dibynadwy byth yn gofyn am y manylion hyn yn gyfnewid am wobrau.

Peidiwch ag ildio

Yn aml mae sgamwyr sy'n cymryd rhan mewn achos o flacmel rhywiol yn ceisio ynysu'r dioddefwr i wneud iddo/iddi deimlo'n ddi-rym. Fodd bynnag, mae cymorth proffesiynol ar gael i bobl ifanc bob amser. Gallwch ddysgu mwy am flacmel rhywiol er mwyn rhoi'r cymorth priodol i'ch plentyn a sicrhau ei fod yn gwybod y gall droi atoch am gymorth bob amser, waeth beth yw'r broblem.

Am ragor o wybodaeth

Hwb®

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

OGL © Hawlfraint y Goron / Crown copyright 2025 WG51495